

Bilag 1: Beredskab for håndtering af etablering af rockerborge i København

Indhold

Introduktion.....	2
1. Formelle rammer for kommunal ageren i forhold til rockerborge	2
2. Organisering af beredskabet	3
3. Skabelon for handleplan	4
4. Skema over kommunens handlemuligheder	5
5. Erfaringer fra andre kommuner	7

Introduktion

I det følgende dokument beskrives Københavns Kommunes beredskab for håndtering af situationer, hvor der etableres eller er etableret rockerborge i København.

I første afsnit beskrives de formelle rammer for kommunens ageren i tilfælde, hvor en rockergruppering enten er ved at etablere sig eller har etableret sig i en beboelsesejendom i København.

I andet afsnit beskrives organiseringen af kommunens beredskab, herunder hvordan der sikres koordination og videndeling mellem forvaltninger og myndigheder fra kommunen modtager en henvendelse om etablering af en rockerborg, til sagen afsluttes.

Tredje afsnit udgør en skabelon for den handleplan, som udarbejdes og igangsættes af kommunens forvaltninger i konkrete situationer, hvor en rockerborg i København, skaber utryghed for naboer og andre.

Fjerde afsnit opsummerer Københavns Kommunes handlemuligheder i forhold til at håndtere etableringen af rockerborge i København. Det bemærkes, at en række af redskaberne ikke kan anvendes som handlemulighed i forhold til direkte bekæmpelse af rockerborge, men i stedet tager afsæt i generelle bestemmelser, som kommunen håndhæver i forhold til alle borgere. I konkrete tilfælde, hvor beredskabet aktiveres, vil kommunens forvaltninger udarbejde en handleplan for håndtering af den konkrete situation. Handlemulighederne er beskrevet uddybende i bilag 2: Beskrivelse af kommunens handlemuligheder i forhold til rockerborge.

I femte afsnit nævnes eksempler fra andre kommuner, hvor man har forsøgt sig med mere vidtgående instrumenter for at fjerne rockerborge. Etableringen af rockerborge er en udfordring, som deles af mange kommuner og som er kendetegnet ved behovet for afklaring af, hvilke muligheder, der gives kommunerne ved kommunalfuldmagtsreglerne. Derfor er det Økonomiforvaltningens anbefaling, at Københavns Kommune retter henvendelse til Kommunernes Landsforening om at få samlet den eksisterende viden om og erfaring med kommunernes handlemuligheder i forhold til etablering af rockerborge.

1. Formelle rammer for kommunal ageren i forhold til rockerborge

Som udgangspunkt er det en politimæssig opgave at håndtere kriminelle grupperinger, herunder efterforske og rejse sigtelser som følge af lovbrud. Dette gælder også i forhold til rockergrupperinger, der foretager kriminelle aktiviteter.

Ej heller er det som kommunal myndighed muligt at forhindre køb, salg og udlejning af ejendomme mellem to private parter. Hverken kommunen, naboerne eller grundejerforeningen kan vedtage bestemmelser, som sikrer, at en ejendom ikke kan udlejes eller sælges til personer, som er tidligere straffet eller hvis livsstil ikke vurderes at passe ind i nabolaget. Selve betegnelsen 'rocker' og 'rockerborge' er ikke juridiske termer, som man kan målrette lovgivning, servitutter og regler efter. Det er fx ikke defineret, hvornår en borger kan betegnes som rocker, ligesom det ikke er defineret hvornår en ejendom anvendes som rockerborg, rockertilholdssted eller rockerklub.

Ordet rockerborg anvendes af Københavns Politi om rockeres klubhuse, såfremt der er truffet foranstaltninger i form af blændede vinduer, opmurede eller forstærkede høje plankeværker, særligt

sikrede adgangsveje/indgange til lokaliteten, eller der på lignende måde er truffet foranstaltninger til at forhindre anslag i form af skud, vold, hærværk eller lignende. Udtrykket anvendes ofte af medierne og i folkemunde, men en egentlig definition kan vanskeligt fastslås¹.

I forhold til formuleringen 'rockertilholdssted' er der efter politiets vurdering tale om et vidt begreb, som omhandler alle de steder i det offentlige og private rum, hvor rockere træffes, opholder sig, eller i øvrigt forsamlers sig jævnlige.

I sig selv er det ikke ulovligt at være rocker, og/eller del af en rockerklub, ligesom man efter loven ikke kan blive dømt for at være rocker. Rockerbegrebet forbindes dog af mange med ulovlige og/eller utryghedsskabende handlinger, der kan tænkes begået i tilknytning til rockermiljøerne og de ejendomme, der bebos eller besøges af rockergrupperinger. Sådanne ulovlige handlinger vil i givet fald blive håndteret af politiet i henhold til gældende lov.

Københavns Kommune kan således ikke målrette indsatser og handlinger imod rockerborgere med den begrundelse alene, at de anvendes af rockere. Derimod kan kommunen inden for den gældende lovgivnings rammer opstille mere generelle bestemmelser, som kommunen efterfølgende kan føre tilsyn/kontrol med og sikre bliver overholdt.

Statsforvaltningen i Hovedstaden har den 31. august 2010 i forbindelse med Københavns Kommunes anmodning om en vejledende udtalelse om lovligheden af kommunal støtte til opsætning af tv-overvågning, afgivet følgende udtalelse: *"Det er statsforvaltningens opfattelse, at der foreligger en kommunal interesse i at skabe tryghed for beboere og andre borgere på offentlige områder i kommunen"*.

Etableringen af rockerborgere kan af naboer og andre borgere opleves som særdeles utryghedsskabende. Som nabo kan man med nogen grund frygte for sig selv og sin familie, hvis man bor i nærheden af en ejendom, der benyttes som rockerborg. Her har Københavns Kommune en legitim kommunal interesse i ved offentlige områder/arealer at sikre, at ejendomme som er beliggende i Københavns Kommune ikke bidrager til at øge utrygheden for de øvrige borgere.

Kommunens beredskab i forhold til håndtering af etableringen af rockerborgere i København, tager således afsæt i hensynet om at skabe tryghed for alle kommunens borgere og besøgende. Beredskabet vil blive aktiveret, såfremt kommunen modtager henvendelser fra borgere, Københavns Politi eller andre myndigheder om, at en ejendom i kommunen anvendes af rockergrupperinger på en sådan måde, at ejendommens anvendelse skaber utryghed for de øvrige beboere og borgere i nærhed af ejendommen.

2. Organisering af beredskabet

I situationer, hvor en rockerborg er under etablering eller er etableret i kommunen, er der behov for at kommunens arbejde bliver koordineret på tværs af forvaltningerne og med andre myndigheder. Der er også behov for en samlet kommunal dialog med naboer, presse og øvrige myndigheder om, hvad kommunen gør og kan gøre i den konkrete situation.

¹ Det bemærkes at politiet i november 2013 oplyste, at der i Københavns Kommune er konstateret egentlige rockerborgere på to adresser (Svanevej og Siljangade), mens der på to andre adresser (Husumvej og Tudskærvej) er enten klubhus eller rockere der har bopæl.

Denne koordinerende funktion varetages af Økonomiforvaltningen, med inddragelse af de øvrige relevante forvaltninger. Økonomiforvaltningen er således ansvarlig for udarbejdelse af handleplanen med inddragelse af relevante forvaltninger, mens det fortsat vil være de enkelte forvaltninger, der har ansvaret for at implementere deres respektive aktiviteter i handleplanen.

Såfremt en borger, politiet eller en anden myndighed oplever at en rockergrupperings tilstedeværelse i en bestemt ejendom skaber utryghed, kan oplysninger herom rettes til Københavns Kommune via Økonomiforvaltningen. På kommunens hjemmeside vil det fremgå, hvordan borgere og andre kan rette henvendelse til kommunen i sådanne sager. Lokaludvalgene vil ligeledes fungere som indgang til kommunen i forhold til bekymringer af denne art. Endelig vil det fremgå, at anmeldelser af egentlige forbrydelser skal rettes til Københavns Politi. Kommunens dialog med presse, beboere og andre myndigheder, som vedrører en konkret myndighedsopgave, ligger fortsat hos den relevante forvaltning.

Det er aftalt med Københavns Politi, at politiet retter henvendelse til Københavns Kommune, såfremt man har oplysninger om etablering af en rockerborg. Det samme gælder oplysninger som Københavns Kommune måtte få om etablering af rockerborge, som således deles med Københavns Politi.

Beredskabet følger nedenstående forløb fra kommunen konstaterer, at en rockerborg er under etablering eller allerede er etableret, til sagen afsluttes:

- a) Henvendelse til Københavns Kommune (enten fra borger, lokaludvalg, Københavns Politi, en forvaltning eller en anden myndighed) om at en rockerborg er etableret eller under etablering.
- b) Besked tilgår Økonomiforvaltningen, som sikrer, at de øvrige relevante forvaltninger orienteres.
- c) Økonomiforvaltningen tager kontakt til Københavns Politi for politiets vurdering af omfanget af rockeraktivitet i den pågældende ejendom og eventuelle sikkerhedstrusler i denne forbindelse.
- d) Økonomiforvaltningen indkalder relevante forvaltninger til afdækning af den konkrete situation.
- e) Forvaltningerne tager samlet stilling til, om der er behov for udarbejdelse af en handleplan i den konkrete situation.
- f) Forvaltningerne udarbejder sammen en handleplan, hvori det fremgår hvem kommunens kontakt ift. naboer/grundejere, øvrige myndigheder og pressen er i den konkrete sag.
- g) Handleplanen søges koordineret med Københavns Politi og øvrige relevante myndigheder.
- h) Handleplanens aktiviteter igangsættes af de relevante forvaltninger.
- i) Økonomiforvaltningen sikrer sammen med de øvrige forvaltninger løbende opfølgning på implementering (og eventuelt justering) af handleplanen.
- j) Økonomiforvaltningen sikrer sammen med de øvrige forvaltninger løbende orientering af Økonomiudvalget og de øvrige relevante udvalg om sagen.
- k) Afslutning af sagen og eventuelt evaluering af forløbet og kommunens beredskab.

3. Skabelon for handleplan

Såfremt forvaltningerne, på baggrund af afdækningen af situationen og tryghedsvurderingen, finder, at der er behov for implementering af en handleplan, udarbejder Økonomiforvaltningen denne i samarbejde med de relevante forvaltninger efter nedenstående skabelon. I handleplanen aftales det specifikt, hvem der har ansvaret for udførelsen af handleplanens elementer.

- Afdækning af den aktuelle situation.
- Afdækning af hvilke forvaltninger og myndigheder handleplanen skal koordineres med.
- Kommunikation med beboere, andre myndigheder og presse.
- Orientering til Økonomiudvalget og de øvrige relevante udvalg om sagen
- Handlemuligheder, der igangsættes, hvornår og af hvem.
- Tidspunkt for opfølgning på implementering (og eventuel justering af handleplanen).
- Afslutning og evaluering af handleplanen.

4. Skema over kommunens handlemuligheder

Overordnet set kan Københavns Kommune følge tre primære spor i forbindelse med håndtering af etableringen af rockerborge i København. Disse spor er beskrevet uddybende i bilag 2.

a) *Intern koordinering og samarbejde med andre myndigheder.*

Københavns Politi har som politimyndighed en række andre handlemuligheder end kommunen i forhold til at bekæmpe etableringen af rockerborge i København (jf. bl.a. den såkaldte ”rockerlov”). Også Al Capone samarbejdet, hvor Københavns Kommune sammen med Københavns Politi og SKAT koordinerer oplysninger med henblik på at forhindre socialt bedrageri og organiseret kriminalitet, er en væsentlig faktor i bekæmpelsen af den organiserede bandekriminalitet, herunder også i nogen grad etableringen og brugen af rockerborge i Københavns Kommune.

b) *Afdækning af formelle rammer og yderligere handlemuligheder.*

Regeringen har med lanceringen af den nye rocker- og bandepakke bebudet en række nye tiltag, herunder en opdateret vejledning af mulighederne for at udveksle personoplysninger mellem offentlige myndigheder, samt en ny vejledning om kommunernes muligheder for at anvende planloven, ikke mindst i forhold til rockerborge. Københavns Kommune vil følge dette arbejde tæt, og såfremt der måtte opstå yderligere handlemuligheder som følge af Folketingets arbejde, vil disse blive medtaget i beredskabet, herunder som instrumenter i en evt. handleplan. Derudover foreslår Økonomiforvaltningen, at der rettes henvendelse til Kommunernes Landsforening med henblik på at få en samlet afdækning af de muligheder kommunerne har til rådighed på nuværende tidspunkt såvel som de forskellige erfaringer, der er i kommunerne, i forhold til problemstillingen med rockerborge.

c) *Generel myndighedsudøvelse i almindelighed, herunder bestemmelser i planloven.*

Københavns Kommune har en række myndighedsopgaver og tilsynsforpligtelser mv. som kan bringes i anvendelse på baggrund af konkrete og saglige forhold. Hertil kommer, at kommunen i kraft af planloven kan regulere fysiske forhold indenfor kommunens grænser. Fælles for disse beføjelser og handlemuligheder er, at de gælder på samme vilkår for alle borgere og kun kan bringes i anvendelse på baggrund af konkrete saglige hensyn. De kan således ikke anvendes som en handlemulighed målrettet rockere eller rockerborge – alene fordi der er tale om rockere. Når de alligevel er medtaget her, skyldes det, at en række af disse myndighedsopgaver i de konkrete tilfælde, kan vise sig at være relevante at håndhæve, såfremt der foreligger en saglig og konkret begrundelse for det. Er der fx en konkret formodning om, at anvendelsen af en ejendom, som tilfældigvis også anvendes som rockertilholdssted, ikke i fornødent omfang lever op til et krav om beboelse, vil kommunen som myndighed skulle afdække, om der er tale om eventuelle overtrædelser af den pågældende bestemmelse og iværksætte de fornødne tiltag for at sikre overholdelse af gældende regler. Dette gælder imidlertid for alle borgere og ejendomme i København og ikke blot for rockere eller rockerborge.

I skemaet nedenfor fremgår de forskellige handlemuligheder kommunen har, såvel som de handlinger, som vil blive implementeret, såfremt beredskabet godkendes.

Intern koordinering og samarbejde med andre myndigheder

Ansvarlig forvaltning	Det gør vi
ØKF	Indgår i den konkrete sag i dialog med Københavns Politi med henblik på koordineret handling.
ØKF	Sikrer, at der i den konkrete sag træffes aftale om, hvem der fra kommunens side indgår i dialog med naboer, grundejere og andre interessenter.
ØKF	Sikrer, at der på kommunens hjemmeside er opdaterede oplysninger, således at borgere og andre kan finde information om, hvor man kan henvende sig, hvis man har bekymringer vedr. utryghed i sit boligområde som følge af etableringen af et rockertilholdssted.
BIF	Koordinerer og iværksætter tilsyn med offentlige ydelser inden for Al Capone samarbejdet i samarbejde med øvrige myndigheder, herunder SKAT, politi og andre relevante forvaltninger.
BIF/KFF	Københavns Borgerservice kontrollerer, på baggrund af konkrete mistanker og inden for rammerne af Al Capone samarbejdet, om der er korrekt registrering i Folkeregistret i henhold til CPR-loven (om personen, som er tilmeldt i Folkeregistret på adressen også rent faktisk bor og opholder sig på den).

Afdækning af rammer og yderligere handlemuligheder

Ansvarlig forvaltning	Det gør vi
ØKF	Afventer vejledning til kommunerne fra Staten vedr. muligheder for at anvende planloven til bekæmpelse af rocker- og bandekriminalitet
ØKF	Kommunen retter henvendelse til KL for at få et samlet overblik over erfaringer fra andre kommuner og kommunale handlemuligheder
BIF	Afventer opdateret vejledning fra Staten i forhold til udveksling af personoplysninger mellem myndigheder.

Generel myndighedsudøvelse i almindelighed

Som tidligere beskrevet finder en række af de nedenstående handlemuligheder ikke anvendelse specifikt som led i bekæmpelsen af rockerborgere i København, men gælder derimod ens for alle borgere. I den udstrækning, at en rockerborg ikke lever op til gældende bestemmelser, vil Københavns Kommune øve tilsyn, udstede påbud mv. på samme måde som i forhold til alle andre ejendomme og borgere i kommunen.

Ansvarlig forvaltning	Det gør vi
TMF	Undersøger om der i konkrete tilfælde foreligger en servitut, som fx indskrænker ejendommens anvendelsesmuligheder, og som kan håndhæves af kommunen.

TMF	Undersøger om ejendommen opfylder byggelovgivningens krav til en bolig. Undersøger om der i øvrigt er forhold, som er i strid med byggelovgivningen
TMF	Gennemfører de tilsyn, som det efter en konkret, saglig vurdering er relevante at gennemføre. (Beskrevet nærmere i bilag 2, afsnit 3)
KFF	Forhører hos politiet, om der i det konkrete tilfælde er belæg for at konstatere, at der finder udskænkning af alkohol sted i et sådant omfang, at der er tale om brud på restaurationsloven.

5. Erfaringer fra andre kommuner

Rockerborge er ikke et særligt københavnsk fænomen, og i andre af landets kommuner har man tilsvarende udfordringer. Man har i de forskellige kommuner forsøgt sig med forskellige løsninger med større eller mindre succes. Da der er store forskelle på kommunerne, ikke mindst i forhold til størrelser på boligkvarterer, indbyggerantal, geografiske forhold mv., vil der også være forskellige konsekvenser af diverse tiltag. Det vil således ikke nødvendigvis gælde, at tiltag, som andre kommuner har iværksat, kan/bør overføres direkte til Københavns Kommune.

I Vordingborg Kommune har man forsøgt med forbud mod klubaktiviteter i en hel gade, hvilket umiddelbart har ført til at rockerne har lejet sig ind på andre adresser. Kommunen har ligeledes annonceret i lokalaviser, hvor man opfordrer udlejere til ikke at udleje til rockere.

I Ballerup Kommune har man ligeledes forsøgt, med udgangspunkt i kommuneplanen, at nedlægge generelt forbud mod klubhuse og disses fysiske fremtoning, således at man ikke tillader klubhuse der *”ved deres fysiske fremtræden i form af begrænsede adgangsforhold, massiv hegning, omfattende brug af sikkerhedsudstyr, blanding af vinduer osv. adskiller sig fra de omgivende boligejendomme, institutioner mv.”*.

I Gladsaxe Kommune har man på tilsvarende vis udarbejdet en lokalplan for et begrænset område, hvor der er nedlagt forbud om opsætning af hegn, med henblik på den måde at forhindre forskansning af en forventet rockerborg i området. Senest har man i Gladsaxe Kommune besluttet at ekspropriere en ejendom, der fungerer som rockerborg, på baggrund af kommunens ønsker om at gennemføre en byudviklingsindsats i det pågældende område.

Rammerne for kommunernes ageren i forhold til rockerborge, er således ikke fuldt afklarede og der synes at være et generelt behov for præcisering af kommunernes handlemuligheder, herunder en afgrænsning inden for den gældende lovgivning. Dette behov styrkes af, at Folketinget pt. også behandler lovforslag, som eventuelt indebærer ændringer i forhold til kommunernes handlemuligheder.

Derfor er det Økonomiforvaltningens anbefaling, at Københavns Kommune retter henvendelse til Kommunernes Landsforening for at få skabt et samlet kommunernes erfaring med at forhindre rockerborge såvel som et samlet overblik over og vurdering af hvilke handlemuligheder, der kan bringes i anvendelse inden for kommunalfuldmagten i forhold til at forhindre rockerborge, der er utryghedsskabende for naboer og borgere i at blive etableret i kommunerne.